

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner och 14 kap. 1 a § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner och lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras.

I propositionen föreslås det att arbetslöshetsförsäkringspremierna för 2020 fastställs. Arbetslöshetsförsäkringspremiernas totala belopp sänks enligt förslaget med sammanlagt 0,49 procentenheter. Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie sänks med 0,25 procentenheter och arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie med 0,24 procentenheter.

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie föreslås uppgå till 1,25 procent av, lönen och arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie till 0,45 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 125 500 euro och 1,70 procent för den överskjutande delen av lönen. Löntagares arbetslöshetspremie för delägare i företag föreslås uppgå till 0,65 procent av lönen och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag till 0,45 procent av lönen.

Arbetslöshetsförsäkringspremien för statliga affärsverk föreslås uppgå till 0,45 procent av de sammanlagda löner som betalas av affärsverket för affärsverksamhet för en lönesumma upp till 2 125 500 euro och 0,99 procent för den överskjutande delen av lönen. Arbetslöshetsförsäkringspremien för universitet föreslås uppgå till 0,45 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 125 500 euro och 1,21 procent för den överskjutande delen av lönen.

Det föreslås att de gränser för lönesummorna som tillämpas i fråga om självriskpremien ändras så att full självriskpremie tas ut av företag vilkas lönesumma är minst 34 008 000 euro. Självriskpremien tas inte ut av företag vilkas lönesumma är högst 2 125 500 euro.

Maximibeloppet för Sysselsättningsfondens konjunkturbuffert föreslås bli höjt till ett belopp motsvarande utgifterna för en arbetslöshetsgrad på 6,0 procentenheter. Dessutom föreslås i propositionen även andra åtgärder som ökar stabiliteten för nivån på arbetslöshetsförsäkringspremierna.

Det föreslås att lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras så att justeringen med lönekoeficient vid den nedre gränsen för företagares arbetsvillkor för utkomstskydd ska göras på gränobeloppet på årsnivå och att avrundningen nedåt till närmaste hela euro ska göras på samma penningbelopp på årsnivå.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2020 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2020.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 NULÄGE	3
1.1 Finansieringen av utkomstskyddet för arbetslösa	3
1.2 Arbetslöshetsförsäkringspremier	3
1.3 Självriskpremie	4
1.4 Sysselsättningsfondens konjunkturbuffert	5
1.5 Justering med lönekoeficient av arbetsvillkoret för företagare och företagares arbetsinkomst	6
2 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	7
2.1 Arbetslöshetsförsäkringspremier	7
2.2 Sysselsättningsfondens konjunkturbuffert	8
2.3 Justering med lönekoeficient av arbetsvillkoret för företagare och företagares arbetsinkomst	8
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	9
<i>Arbetslöshetsförsäkringspremier</i>	9
<i>Sysselsättningsfondens konjunkturbuffert</i>	11
<i>Justering med lönekoeficient av arbetsvillkoret för företagare och företagares arbetsinkomst</i>	12
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	12
5 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER	13
DETALJMOTIVERING	14
1 LAGFÖRSLAG	14
1.1 Lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner	14
1.2 Lagen om utkomstskydd för arbetslösa	16
14 kap. Särskilda bestämmelser	16
2 IKRAFTTRÄDANDE	16
LAGFÖRSLAG	17
1. Lag om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner	17
2. Lag om ändring av 14 kap. 1 a § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa	20
BILAGA	21
PARALLELLTEXTER	21
1. Lag om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner	21
2. Lag om ändring av 14 kap. 1 a § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa	25

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Finansieringen av utkomstskyddet för arbetslösa

Enligt lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998), nedan finansieringslagen, svarar staten, arbetsgivarna och löntagarna med obligatoriska arbetslöshetsförsäkringspremier samt arbetslöshetskassorna med medlemsavgifter för finansieringen av utkomstskyddet för arbetslösa. Löntagarnas och arbetsgivarnas arbetslöshetsförsäkringspremier redovisas till Sysselsättningsfonden, som svarar för de andelar och förmåner som finansieras med arbetslöshetsförsäkringspremierna. I fråga om de inkomstrelaterade förmåner som betalas av arbetslöshetskassorna — arbetslöshetsdagpenning och utgifter för alterneringsersättning — finansierar staten den andel som motsvarar grunddagpenningen. Staten deltar inte i finansieringen av förmåner som betalats under permitteringstid, vid väderhinder eller för tilläggsdagar. Arbetslöshetskassans andel av varje inkomstrelaterad dagpenning är 5,5 procent. Sysselsättningsfonden svarar för finansieringen av det inkomstrelaterade utkomstskyddet för arbetslösa till den del staten och de enskilda arbetslöshetskassorna inte svarar för detta. Den förhöjda förtjänstdelen finansieras i sin helhet av Sysselsättningsfonden. Sysselsättningsfonden betalar till arbetslöshetskassorna en andel av förvaltningskostnaderna enligt 26 § i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) och utjämnning av medlemsavgifter enligt 19 a § i den lagen.

Sysselsättningsfonden svarar även för betalningen till Pensionsskyddscentralen av den avgift som avses i 182 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) och till statens pensionsfond av den avgift som avses i 5 § 2 mom. i lagen om statens pensionsfond (1297/2006) under arbetslöshets- och utbildningstiden samt för betalningen av beloppet enligt 31 § i lagen om lönegaranti (866/1998) och 29 § i lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000). Dessutom finansierar Sysselsättningsfonden de vuxenutbildningsstöd som avses i lagen om vuxenutbildningsförmåner (1276/2000) för andra än företagare samt de yrkesexamensstipendier som beviljas andra personer än sådana som står i tjänste- eller anställningsförhållande till staten. Enligt 23 § i finansieringslagen redovisar Sysselsättningsfonden av löntagares influtna arbetslöshetsförsäkringspremie till Folkpensionsanstalten för finansiering av grunddagpenningen ett belopp, som i genomsnitt motsvarar beloppet av arbetstagares arbetslöshetsförsäkringspremie för arbetstagare som inte hör till arbetslöshetskassorna. Sysselsättningsfonden redovisar dessutom årligen 50 300 000 euro till Folkpensionsanstalten för finansiering av grunddagpenningen.

1.2 Arbetslöshetsförsäkringspremier

Sysselsättningsfondens utgifter finansieras med arbetslöshetsförsäkringspremier och med intäkterna från placeringar som görs med premierna samt vid behov med lån. Enligt 2 § i finansieringslagen ska arbetsgivaren betala arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie och arbetstagare löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. Arbetslöshetsförsäkringspremierna ska bestämmas så att fonden kan klara av finansieringen av de arbetslöshetsförmåner och övriga lagstadgade utgifter som den ansvarar för.

Enligt 12 § 1 mom. i finansieringslagen är en arbetsgivare och en i 15 § avsedd arbetstagare skyldig att betala arbetslöshetsförsäkringspremie för arbete som arbetstagaren utför i Finland. Även statliga affärsverk har i tillämpliga delar betalningsskyldighet.

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för 2019 är enligt 18 § 1 mom. i finansieringslagen 1,50 procent av lönen. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie är enligt lagen graderad

enligt det lönebelopp som arbetsgivaren betalar så att den 2019 är 0,50 procent av lönen för ett lönebelopp upp till 2 086 500 euro och 2,05 procent för den överskjutande delen av lönen.

Arbetsgivarnas och löntagarnas andel av finansieringen av förmånerna har i lagen fastställts så att ändringarna i arbetslöshetsförsäkringspremierna ska fördela sig jämnt mellan arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. Arbetsgivarnas och löntagarnas andel av finansieringen av förmånerna har dessutom definierats så att löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie och arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie är lika stora.

Enligt 18 § 5 mom. i finansieringslagen ska arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie graderas så att premien för den del av lönebeloppet som inte överstiger 2 086 500 euro är en fjärdedel av premien för den del av lönebeloppet som överstiger 2 086 500 euro uttryckt i fulla hundra-delar av en procentenhet och avrundad till närmaste fem hundra-delar. Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie är dock alltid minst 0,10 procent av lönen.

För 2019 är löntagares arbetslöshetspremie för delägare i företag 0,78 procent av lönen och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag 0,50 procent av lönen. Arbetslöshetsförsäkringspremierna för delägare ska bestämmas så att de motsvarar finansieringen av de förmåner som delägarna är berättigade till. När arbetslöshetsförsäkringspremierna för delägare bestäms beaktas därmed inte den finansieringsandel som Sysselsättningsfonden betalar till arbetslöshetskassorna för finansiering av förmåner, och inte heller det belopp som betalas till Statskontoret för finansiering av pensioner. Däremot ingår den så kallade PSC-avgiften som ska bokföras i arbetspensionssystemet för den privata sektorn i avgiftsgrunden, och utgör största delen av den.

För 2019 är arbetslöshetsförsäkringspremien för statliga affärsverk 0,50 procent av lönen för ett lönebelopp upp till 2 086 500 euro och 1,16 procent för den överskjutande delen av lönen.

För universiteten har genom en lagändring som trädde i kraft vid ingången av 2012 (1332/2011) föreskrivits en egen arbetslöshetsförsäkringspremie. Enligt regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 18 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (RP 87/2011 rd) som gällde denna ändring föreslogs det att universitetens arbetslöshetsförsäkringspremie ska vara lägre än den allmänna arbetslöshetsförsäkringspremien, eftersom anställda som är födda före 1980 enligt 11 § i lagen om införande av universitetslagen (559/2009) ska omfattas av statens pensionsskydd och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för deras del inte används för finansiering av pension som intjänas under arbetslöshetstiden. För 2019 är arbetslöshetsförsäkringspremien för universitet 0,50 procent av lönen för ett lönebelopp upp till 2 086 500 euro och 1,38 procent för den överskjutande delen av lönen.

Enligt 18 § 6 mom. i finansieringslagen bestäms procentsatserna för arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för ett kalenderår i sänder. Sysselsättningsfonden ska senast i augusti lägga fram sitt förslag till premier för året därpå för social- och hälsovårdsministeriet.

1.3 Självriskpremie

En arbetsgivare som enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) är skyldig att försäkra sina arbetstagare samt statens bokföringsenhet eller affärsverk vars lönebe-

lopp som utgör grund för arbetslöshetsförsäkringspremien under det år som föregår uppsägningssåret eller statens bokföringsenhet eller affärsverk vars motsvarande lönebelopp är minst 2 086 500 euro är skyldiga att betala självriskpremie för utkomstskyddet för arbetslösa.

Betalningsskyldigheten uppstår om den arbetslöshet som beror på att anställningsförhållandet har sagts upp eller arbetstagaren permitterats fortsätter så att personen i fråga blir berättigad till tilläggsdagar enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), eller den rätt till arbetslöshetsdagpenning för en år 1950 eller därefter född person som beror på att anställningsförhållandet sagts upp och som börjat efter uppnådd 60 års ålder fortsätter efter det att personen i fråga har fyllt 63 år eller han eller hon har börjat få ålderspension efter att ha fyllt 62 år och arbetslöshetsdagpenningen har fortsatt ända till övergången till ålderspension.

Arbetsgivaren är inte skyldig att betala självriskpremie, om anställningsförhållandet har upphört innan personen i fråga har fyllt 56 år, anställningsförhållandet har varat mindre än tre år, anställningsförhållandet har sagts upp enligt 7 kap. 2 § i arbetsavtalslagen (55/2001) eller hävts enligt 8 kap. 1 § i nämnda lag av andra än hälsomässiga orsaker som beror på arbetstagaren, arbetstagaren efter att anställningsförhållandet upphört på nytt har uppfyllt arbetsvillkoren enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa i en anställning hos en annan arbetsgivare än den som ursprungligen sade upp arbetstagaren, eller arbetstagaren har sagt upp sig på eget initiativ och utan arbetsgivarens medverkan.

Grunden för självriskpremien utgörs av det belopp motsvarande förmånsutgiften som skulle betalas till den uppsagda eller permitterade arbetstagaren till ett belopp motsvarande den inkomstrelaterade dagpenningen från det att hans eller hennes rätt till tilläggsdagar börjar tills han eller hon fyller 63 år, dock minst ett belopp som motsvarar förmånsutgiften för ett år.

Om rätten till dagpenning har börjat efter det att en person fyllt 60 år, utgörs grunden för självriskpremien av det belopp som motsvarar förmånsutgiften enligt den inkomstrelaterade dagpenningen för den tid arbetslöshetsförmån har betalats till den uppsagda arbetstagaren från anställningsförhållandets slut tills han eller hon fyller 63 år.

Full självriskpremie är 90 procent av den förmånsutgift som självriskpremien grundar sig på. Full självriskpremie tas ut om företagets lönebelopp är minst 33 384 000 euro. Om lönebeloppet är mindre, sjunker självriskpremien lineärt så att ingen självriskpremie uppbärs om lönebeloppet är högst 2 086 500 euro.

Självriskpremie tas ut när rätten till tilläggsdagar börjar eller när den uppsagda arbetstagaren har fyllt 63 år.

1.4 Sysselsättningsfondens konjunkturbuffert

Bestämmelser om Sysselsättningsfondens konjunkturbuffert finns i 3 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner. För att trygga likviditeten och balansera ändringar i arbetslöshetsförsäkringspremierna till följd av prognostiserbara samhällsekonomiska konjunkturfuktuationer har Sysselsättningsfonden en konjunkturbuffert, som utgör skillnaden mellan fondens tillgångar och skulder. Vid fastställandet av arbetslöshetsförsäkringspremierna kan prognosen om maximibeloppet för buffertens tillgångar eller skulder uppgå till högst ett belopp motsvarande utgifterna för en arbetslöshetsgrad på 5,0 procentenheter. Fondens maximibelopp har temporärt ändrats genom lag, så att det för åren 2017—2019 som maximibelopp fastställts ett belopp motsva-

rande utgifterna för en arbetslöshetsgrad på 7,0 procentenheter. Arbetslöshetsförsäkringspremierna kan för att trygga en jämn premieutveckling en gång under tre år fastställas så att maximibeloppet för buffertens tillgångar enligt prognosen överskrids.

Sysselsättningsfonden beräknar att storleken på konjunkturbufferten i slutet av 2019 uppgår till ca 1 449 miljoner euro. Maximibeloppet för bufferten är ca 2 092 miljoner euro år 2019.

1.5 Justering med lönekoeficient av arbetsvillkoret för företagare och företagares arbetsinkomst

Företagare har möjlighet att försäkra sig i händelse av arbetslöshet hos en företagarkassa. Rätt till inkomstrelaterad dagpenning har en medlem av en företagarkassa som har varit försäkrad minst 15 månader och som medan han eller hon varit försäkrad har uppfyllt arbetsvillkoret för företagare. Arbetsvillkoret för företagare ska vara uppfyllt under en granskningsperiod på 48 månader.

Enligt 5 kap. 7 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa inräknas i arbetsvillkoret för företagare de månader under vilka personens arbetsinkomst enligt lagen om pension för företagare, lagen om pension för lantbruksföretagare eller lagen om pension för arbetstagare har uppgått till sammanlagt minst 1 000 euro i månaden (nivån år 2013). Den inkomstgräns som nämns i paragrafen justeras årligen i enlighet med 14 kap. 1 a § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa med den lönekoeficient som avses i 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare. År 2019 ska företagaren ha en arbetsinkomst på minst 12 816 euro per år eller en arbetsinkomst enligt lagen om pension för arbetstagare på minst 1 068 euro i månaden, för att arbetsvillkoret för företagare ska bli uppfyllt.

Lönekoeficienten fastställs årligen genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet senast två månader före ingången av det kalenderår från och med vilket lönekoeficienten tillämpas. I lönekoeficienten utgör andelen förändringar i lönenivån 80 procent och andelen förändringar i prisnivån 20 procent. Som grund för lönekoeficienten används Statistikcentralens beräkningar av de årliga förändringarna i förtjänstnivå- och konsumentprisindexet under det föregående kalenderårets tredje kvartal.

I lagen om utkomstskydd för arbetslösa gjordes vid ingången av 2016 en ändring i fråga om avrundningen av de belopp som nämns i den lagen. Att justera de belopp som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa med en cents noggrannhet var inte ändamålsenligt med tanke på tillämpningen av bestämmelsen och informerandet om den. Bestämmelser om detta finns i lagens 14 kap. 1 a § 2 mom., enligt vilket de belopp som anges i 1 mom. vid justering ska avrundas till närmaste hela euro.

Beloppet av den inkomstrelaterade dagpenningen för företagare bestäms på basis av den arbetsinkomst som fastställts som grund för arbetslöshetsförsäkringen. Bestämmelser om fastställande och justering av företagares arbetsinkomst finns i 112 § i lagen om pension för företagare. Enligt paragrafen fastställer pensionsanstalten när försäkringen börjar en årlig arbetsinkomst för företagaren som motsvarar hans eller hennes arbetsinsats. Arbetsinkomsten är den lön som skäligt bör betalas, om en person med motsvarande yrkesskicklighet avlönas att utföra hans eller hennes i lagen om pension för företagare avsedda företagarkerksamhet, eller den ersättning som annars kan anses i genomsnitt motsvara nämnda arbete. Om de omständigheter som inverkar på arbetsinkomsten senare förändras väsentligt, justeras inkomsten på ansökan. Pensionsanstalten kan även justera arbetsinkomsten på eget initiativ. Den av pensionsanstalten fastställda arbetsinkomsten är också grund för arbetslöshetsförsäkringen.

De inkomstgränser, belopp och gränobelopp som avses i lagen om pension för företagare justeras enligt 89 § 1 mom. i den lagen årligen vid ingången av januari med den lönekoeficient som avses i 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare. I fråga om lantbruksföretagare finns motsvarande bestämmelser i 14 och 84 § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

2.1 Arbetslöshetsförsäkringspremier

I denna proposition föreslås det att arbetslöshetsförsäkringspremierna för 2020 ska fastställas. Med arbetslöshetsförsäkringspremierna finansieras utgifterna för utkomtskyddet för arbetslösa, och premierna ska bestämmas så att Sysselsättningsfonden kan klara av de överföringar av betalningsandelar som den ansvarar för.

Det föreslås att både löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie och arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie ska sänkas med 0,49 procentenheter. Detta innebär att arbetslöshetsförsäkringspremien för löntagare är 1,25 procent och arbetslöshetsförsäkringspremien för arbetsgivare är 0,45 procent av lönen för ett lönebelopp upp till 2 125 500 euro och 1,70 procent för den överskjutande delen av lönen. Sysselsättningsfonden bedömer att fondens resultat med de föreslagna arbetslöshetsförsäkringspremierna kommer att uppvisa ett överskott på ca 107 miljoner euro år 2020. Fondens konjunkturbuffert skulle då uppgå till ca 1 556 miljoner euro vid utgången av 2020. Konjunkturbuffertens maximibelopp uppgår till ca 1 460 miljoner euro. I propositionen föreslås det också att maximibeloppet för konjunkturbufferten höjs.

Motsvarande relativa ändring föreslås även i arbetslöshetsförsäkringspremierna för delägare i företag, statliga affärsverk och universitet. Arbetslöshetsförsäkringspremien för universitet föreslås uppgå till 0,45 procent av lönen för ett lönebelopp upp till 2 125 500 euro och 1,21 procent för den överskjutande delen av lönen. Premien för delägare i företag föreslås uppgå till 0,65 procent av lönen och arbetsgivares premie till 0,45 procent av lönen. Arbetslöshetsförsäkringspremien för statliga affärsverk föreslås uppgå till 0,45 procent av lönen för ett lönebelopp upp till 2 125 500 euro och 0,99 procent för den överskjutande delen av lönen.

I propositionen föreslås en höjning av gränserna för lönebeloppen som tillämpas i fråga om självriskpremien med 2019 års lönekoeficient, så att de motsvarar gränsen för lönebeloppet i fråga om arbetslöshetsförsäkringspremien. Full självriskpremie tas ut, om företagets lönebelopp är minst 34 008 000 euro. Om lönebeloppet är mindre, sjunker självriskpremien lineärt så att ingen självriskpremie tas ut om lönebeloppet är högst 2 125 500 euro.

Enligt 18 § 5 mom. i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner fördelar sig ändringarna i löntagares och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremier jämnt mellan arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. Skillnaden på en hundradel mellan arbetsgivares och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie beror på att ändringar i arbetsgivares premier görs i den högre och lägre arbetsgivarpremien och enligt lagens 18 § 5 mom. är arbetsgivarens lägre premie en fjärdedel av den högre premien. Denna fjärdedel uttrycks dessutom i fulla hundradelar av en procentenhet avrundad till närmaste fem hundradelar. Skillnaden mellan löntagarens och arbetsgivarens premier beaktas följande år för att ändringarna i premierna ska förbli lika stora.

2.2 Sysselsättningsfondens konjunkturbuffert

Enligt programmet för statsminister Antti Rinnes regering är avsikten vid sidan av andra åtgärder för att utveckla systemet med utkomstskydd för arbetslösa även att i samarbete med arbetsmarknadsorganisationerna utreda hur systemet bättre ska anpassas till konjunkturerna. Ett sätt enligt regeringsprogrammet att skapa beredskap för hot mot den globala ekonomin är att förstärka konjunkturbuffertarna i Sysselsättningsfonden.

Arbetsmarknadsorganisationerna har lagt fram ett gemensamt förslag för statsrådet i syfte att höja maximibeloppet för Sysselsättningsfondens konjunkturbuffert. Denna proposition baserar sig på organisationernas förslag och syftet med propositionen är att förstärka hållbarheten i Sysselsättningsfondens ekonomi, förbättra konjunkturbuffertens funktionalitet och trygga arbetslöshetsförsäkringspremiernas stabilitet och en skälig nivå på premierna.

I en situation av en gynnsam utveckling inom ekonomi och sysselsättning har det visat sig att konjunkturbuffertens maximibelopp enligt den permanenta lagen är för lågt. Undvikandet av en överskridning av maximibeloppet har i sin tur i vissa situationer lett till en oändamålsenlig sänkning av arbetslöshetsförsäkringspremierna. Syftet med konjunkturbufferten är att stabilisera trycket på att ändra arbetslöshetsförsäkringspremiernas belopp i varierande situationer inom ekonomin och sysselsättningen. Dessutom begränsar buffertens maximibelopp maximibeloppet för konjunkturbuffertens skuld.

Därför föreslås det att maximibeloppet för Sysselsättningsfondens konjunkturbuffert höjs. Det föreslås att maximibeloppet för konjunkturbufferten höjs från ett belopp motsvarande utgifterna för en arbetslöshetsgrad på 5,0 till ett belopp motsvarande utgifterna för en arbetslöshetsgrad på 6,0. Detta medför en ökad stabilitet i premierna, eftersom maximibeloppet för bufferten inte uppnås så snabbt som för närvarande och det således inte heller finns behov av att ändra premierna lika ofta.

I propositionen föreslås det att arbetslöshetsförsäkringspremierna i syfte att trygga en jämn premieutveckling kan fastställas så att maximibeloppet för buffertens tillgångar enligt prognosen i fortsättningen i stället för nuvarande en gång under tre år kan överskridas två gånger under tre år, när den ekonomiska utvecklingen varit oväntad. Även denna ändring syftar till en stabil nivå på arbetslöshetsförsäkringspremierna, för att premierna inte ska behöva sänkas t.ex. i en situation där en ekonomisk nedgång finns inom synhåll.

I enlighet med Sysselsättningsfondens placeringsprinciper ska fonden för tryggnad av likviditeten ha minst ett belopp som motsvarar utgifterna under en månad placerade i ränteplaceringar som är kortare än ett år. Detta belopp är cirka 300 miljoner euro. För att en konjunkturbuffert som uppvisar skuld ska kunna användas för utjämning av premienivån i samma utsträckning som när bufferten uppvisar överskott, föreslås det för en utvidgning av skuldsidan att likviditetsbufferten utökas med 300 miljoner euro utöver det belopp som motsvarar utgifterna för en arbetslöshetsgrad på 6,0 procentenheter. Avsikten är att beloppet årligen justeras med lönekoeficienten enligt 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

2.3 Justering med lönekoeficient av arbetsvillkoret för företagare och företagares arbetsinkomst

Justeringen av företagares arbetsinkomst görs med en cents noggrannhet, och arbetsinkomsten avrundas inte till hela euro. Eftersom arbetsinkomster som inräknas i arbetsvillkoret för företagare i lagen om utkomstskydd för arbetslösa sedan ingången av 2016 har avrundats till närmaste

hela euro, har detta lett till att gränsbeloppet för arbetsinkomsten i arbetsvillkoret för företagare och företagarens arbetsinkomst har differentierats. För en företagare som har fastställt sin arbetsinkomst för företagare vid den nedre gräns som anges för arbetsvillkoret i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, innebär differentieringen att företagarens rätt till inkomstrelaterad dagpenning upphör.

Gränsbeloppet för arbetsinkomster enligt arbetsvillkoret för företagare har hittills avrundats under åren 2016–2019. Under åren 2016, 2017 och 2019 har det nämnda gränsbeloppet per månad för arbetsinkomsterna avrundats uppåt. Det årliga gränsbeloppet för arbetsinkomsterna enligt arbetsvillkoret för företagare fås genom att multiplicera gränsbeloppet per månad med tolv. Detta innebär att den avrundning som gjorts i gränsbeloppet per månad mångfaldigas när det omvandlas till årsnivå. Av denna orsak skulle en arbetsinkomst som fastställts vid det nedre gränsbeloppet för arbetsvillkoret för företagare år 2016 ha varit 4,20 euro under och år 2017 ha varit 3,34 euro under gränsen för arbetsvillkoret för företagare. I år blir en arbetsinkomst som fastställts på den lägsta nivån 4,93 euro under gränsen för arbetsvillkoret för företagare på grund av avrundningen. År 2018 har arbetsinkomsten enligt arbetsvillkoret för företagare avrundats nedåt, varvid företagarens arbetsinkomst är större än gränsbeloppet för arbetsinkomsten enligt arbetsvillkoret.

Arbetslöshetskassorna för företagare har inte under 2016 och 2017 avslagit ansökningar där företagaren skulle ha blivit under gränsbeloppet för arbetsinkomsten för företagare på grund av avrundningsbestämelsen. Arbetslöshetskassorna och pensionsanstalterna har fört kampanjer och riktat information till företagare som fastställt sin arbetsinkomst vid den nedre gränsen för arbetsvillkoret för företagare. Det är dock möjligt att ansökningar avslås om företagarens arbetsinkomst och gränsbeloppet för arbetsvillkoret differentieras ytterligare i framtiden.

I propositionen föreslås det att justeringen med lönekoeficienten av den månadsinkomst som räknas in i arbetsvillkoret för företagare ändras så att justeringen med lönekoeficienten vid den nedre gränsen för arbetsvillkoret för utkomstskydd för arbetslösa görs på gränsbeloppet på årsnivå och att avrundningen till närmaste hela euro görs på samma gränsbelopp på årsnivå. Det föreslås att avrundningen av beloppet på årsnivå alltid görs nedåt. Eftersom avrundningen alltid ska göras nedåt, kan det inte uppstå någon sådan situation där beloppet enligt arbetsvillkoret för företagare skulle vara högre än den arbetsinkomst som fastställts för företagaren.

Pensionsskyddscentralen har utrett vilka eventuella systemändringar som skulle krävas om man skulle frångå cent även i fråga om FöPL, och arbetsinkomsten enligt FöPL skulle avrundas till närmaste hela euro. Arbetsinkomsten enligt FöPL påverkar flera system, och systemen fungerar inte så att en ändring endast skulle göras i ett system varefter det inte skulle behöva göras ändringar i de andra systemen. Ändringar måste göras såväl i gemensamma system som i pensionsanstalternas egna system, varvid ändringens pris skulle vara ca en miljon euro. Av denna orsak anses avrundningen av centen i fråga om arbetsinkomsten enligt FöPL inte ändamålsenlig i arbetspensionssystemet.

3 Propositionens konsekvenser

Arbetslöshetsförsäkringspremier

Enligt Sysselsättningsfondens bedömning, som har gjorts utifrån finansministeriets ekonomiska prognoser, beräknas Sysselsättningsfondens överskott vara 213 miljoner euro 2020. I år beräknas resultatet uppvisa ett överskott på cirka 480 miljoner euro. Eftersom konjunkturbufferten

beräknas uppgå till 1 449 miljoner euro i slutet av 2019, uppskattas bufferten enligt finansministeriets prognos uppgå till 1 662 miljoner euro i slutet av 2020.

I tabellen nedan finns beräkningar av Sysselsättningsfondens resultat och konjunkturbuffertens storlek för 2020. Beräkningarna har gjorts utifrån Finansministeriets och Sysselsättningsfondens prognoser. I tabellen finns också ett riskscenario, där en arbetslöshetsgrad på 7,7 procent använts.

Tabell 1. Beräkning av Sysselsättningsfondens resultat och konjunkturbuffertens storlek för 2020 utifrån olika ekonomiska prognoser. Beräkning av arbetslöshetsgraden

	Beräkning av periodens resultat (mn euro)	Beräkning av konjunkturbuffertens storlek (mn euro)	Beräkning av arbetslöshetsgraden
Finansministeriets ekonomiska prognos	213	1 662	6,3 %
Sysselsättningsfondens ekonomiska prognos	107	1 556	6,9 %
Riskscenario	-120	1 209	7,7 %

Sysselsättningsfonden beräknar att det i arbetsgivares premier kommer att inflyta 1 050 miljoner euro (1 191 miljoner euro år 2019) och i löntagares premier cirka 1 092 miljoner euro (1 248 miljoner euro år 2019). Sänkningen av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie med 0,25 procentenheter minskar premieintäkterna med uppskattningsvis 219 miljoner euro och sänkningen av arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie med 0,24 procentenheter minskar premieintäkterna med cirka 200 miljoner euro.

Arbetslöshetsförsäkringspremien är en utgift som kan dras av i såväl arbetsgivarens som löntagarens beskattning. De ändringar som föreslås i denna proposition uppskattas öka förvärvsinkomstskatterna med sammanlagt ca 88 miljoner euro, varav statens andel är 30 miljoner euro, kommunernas andel 53 miljoner euro, församlingarnas andel 2 miljoner euro och Folkpensionsanstaltens andel 2 miljoner euro. Dessutom uppskattas de föreslagna ändringarna öka samfundsskatteinkomsterna med sammanlagt 25 miljoner euro, varav statens andel är 17 miljoner euro och kommunernas andel 8 miljoner euro.

Av intäkten från löntagarpremierna redovisas till Folkpensionsanstalten en del som motsvarar beloppet av arbetstagares arbetslöshetsförsäkringspremie för arbetstagare som inte hör till arbetslöshetskassorna. År 2020 redovisas genom den föreslagna premien uppskattningsvis 201 miljoner euro till finansieringen av grunddagpenningen.

Tabellen nedan visar förändringarna i nivå på arbetslöshetsförsäkringspremierna åren 2014—2019. Av tabellen framgår även förändringarna i storleken på Sysselsättningsfondens konjunkturbuffert åren 2014—2018.

Tabell 2. Förändringarna i nivån på arbetslöshetsförsäkringspremierna och konjunkturbufferten.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Förslag för 2020
Arbetslöshetsförsäkringspremier (%)							
• löntagare	0,50	0,65	1,15	1,60	1,90	1,50	1,25
• arbetsgivare							
◦ lägre avgift	0,75	0,80	1,0	0,8	0,65	0,50	0,45
◦ högre avgift	2,95	3,15	3,90	3,30	2,60	2,05	1,70
◦ genomsnittlig avgift	2,20	2,33	2,85	2,40	1,91	1,50	1,26
• sammanlagt	2,70	2,98	4,00	4,00	3,81	3,00	2,51
Storleken på konjunkturbufferten (miljoner euro)	-9	-686	-466	106	969	1 449*	1 662*

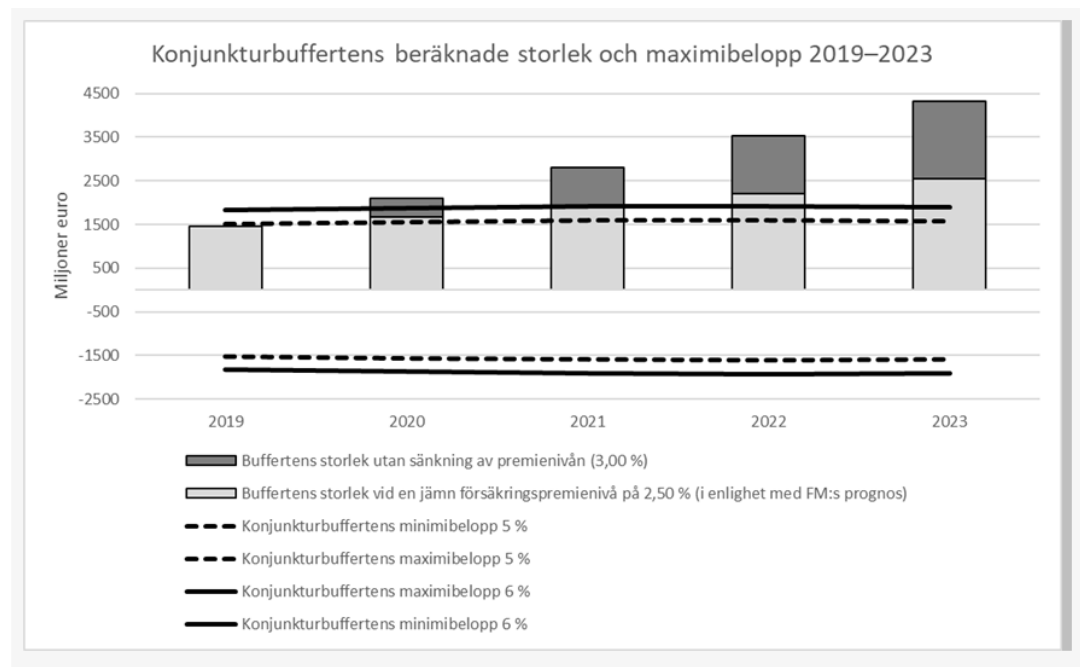
*Uppskattning enligt finansministeriets ekonomiska prognos.

Sysselsättningsfondens konjunkturbuffert

I propositionen föreslås det att storleken på konjunkturbufferten ska öka och att stabiliteten för nivån på arbetslöshetsförsäkringspremierna på det sättet ska förbättras. För att en konjunkturbuffert som uppvisar skuld ska kunna användas för utjämning av premienivån i samma utsträckning som när bufferten uppvisar överskott, föreslås det för en utvidgning av skuldsidan att likviditetsbufferten utökas med 300 miljoner euro utöver det belopp som motsvarar utgifterna för en arbetslöshetsgrad på 6,0 procentenheter. I euro ökar maximibeloppet för konjunkturbufferten enligt 2019 års penningvärde med ca 297 miljoner euro, från 1 460 miljoner euro till 1 757 miljoner euro. Storleken på premierna inverkar på arbetsgivarens lönekostnader och löntagarnas köpkraft. Dessutom inverkar premierna på statens och kommunernas skatteinkomster, eftersom de dras av från de skattepliktiga inkomsterna. En stabil nivå på premierna minskar konjunkturfuktuationernas effekter på samhället och förbättrar förutsägbarheten. Propositionen inverkar inte på premiernas storlek på lång sikt, eftersom arbetslöshetsförsäkringspremier samlas in för finansiering av de förmåner som avses i lagen.

Av figuren nedan framgår hur konjunkturbufferten beräknas öka enligt finansministeriets ekonomiska prognos under 2019—2023. I prognosen enligt figuren har den för följande år föreslagna nivån för arbetslöshetsförsäkringspremierna för 2020—2023 använts. Om den gynnsamma ekonomiska utvecklingen fortsätter som för närvarande, överskrider maximibeloppet för konjunkturbufferten i slutet av följande år, om inga ändringar görs i konjunkturbuffertens storlek. Det bör beaktas att beräkningarna för de följande åren gjorts utifrån ekonomiska prognoser och prognoser ändras ofta. För att storleken på konjunkturbufferten ska hållas inom gränserna även under de följande åren, fastställs arbetslöshetsförsäkringspremierna även i fortsättningen årligen.

Figur 1. Konjunkturbuffertens beräknade storlek och maximibelopp 2019—2023.

Justering med lönekoeficient av arbetsvillkoret för företagare och företagares arbetsinkomst

Enligt uppgifter från arbetslöshetskassan Ammatinharjoittajien ja yrittäjien työttömyyskassa har ca 750 företagare fastställt sin arbetsinkomst till ett belopp under 12 600 euro. Av dessa företagare har ca 100 företagare fastställt sin arbetsinkomst vid den nedre gränsen för arbetsvillkoret. Det finns ca 1 600 företagare som fastställt sin arbetsinkomst under den nedre gränsen för arbetsvillkoret för företagare. För dessa företagare ackumuleras arbetsvillkoret inte mer, men ett gammalt arbetsvillkor är fortfarande i kraft. Enligt uppgifter från arbetslöshetskassan Suomen Yrittäjien Työttömyyskassa har arbetsinkomsten för ca 6 000 medlemmar i arbetslöshetskassan fastställts vid den nedre gränsen för arbetsvillkoret för företagare.

Företagarnas arbetslöshetskassor bedömer att systemkostnaderna till följd av ändringen är små. De eventuella kostnaderna för systemändringar ansågs kompenseras av att det inte aktivt behöver informeras om saken i framtiden.

4 Beredningen av propositionen

Enligt 18 § 6 mom. i finansieringslagen ska Sysselsättningsfonden senast i augusti lägga fram sitt förslag till premier för året därpå för social- och hälsovårdsministeriet.

De arbetslöshetsförsäkringspremier som föreslås i propositionen överensstämmer med Sysselsättningsfondens förslag och höjningen av maximibeloppet för konjunkturbufferten överensstämmer med förslaget från de viktigaste centralorganisationerna på arbetsmarknaden. Statens affärsverks och universitetens arbetslöshetsförsäkringspremier har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet.

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet. I samband med beredningen har man hört finansministeriet, de viktigaste arbetsmarknadsorganisationerna, Företagarna i Finland rf, Sysselsättningsfonden, Pensionsskyddscentralen, Arbetslöshetskassornas Samorganisation rf, Suomen Yrittäjien Työttömyyskassa och Ammatinharjoittajien ja yrittäjien työttömyyskassa.

5 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2020 och avses att bli behandlad i samband med den.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

3 §. Konjunkturbuffert. Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att konjunkturbufferten kan uppgå till högst ett belopp som motsvarar utgifterna för en arbetslöshetsgrad på 6,0 procentenheter. Genom höjningen av maximibeloppet för konjunkturbufferten försöker man minska behovet av att ändra beloppet för arbetslöshetsförsäkringspremierna och således uppnå en så stabil premienivå som möjligt.

För närvarande kan maximibeloppet för konjunkturbufferten överskridas undantagsvis en gång under tre år i en situation där ekonomin förväntas gå in i en lågkonjunktur och det kan bedömas att oförändrade avgifter eller en liten sänkning av avgifterna leder till en jämn utveckling för arbetslöshetsförsäkringspremierna. Det föreslås att 2 mom. ändras så att arbetslöshetsförsäkringspremierna i syfte att trygga en jämn premieutveckling kan fastställas så att maximibeloppet för buffertens tillgångar enligt prognosen i fortsättningen kan överskridas två gånger under tre år i stället för en gång så som för närvarande. Utgångspunkten vid fastställandet av arbetslöshetsförsäkringspremierna ska fortfarande vara att premierna inte får fastställas till ett så stort eller litet belopp att maximibeloppet för bufferten överskrids enligt de bedömningar från finansministeriet som är tillgängliga när premierna fastställs.

På samma sätt som för närvarande ska buffertens tillgångar kunna överskridas tillfälligt t.ex. i en situation där en lång gynnsam utveckling inom ekonomin och sysselsättningen förväntas vända nedåt inom den närmaste framtiden, om t.ex. en nedgång i den ekonomiska utvecklingen redan börjat i Finlands jämförelseländer eller den ekonomiska utvecklingen har varit oväntad i Finland. Utvidgandet av möjligheten att tillfälligt överskrida bufferten har också som syfte att medföra stabilitet i premierna. Dessutom kan man vid överskridning av buffertens tillgångar beakta arbetslöshetsförsäkringspremiernas relativt låga nivå vid historisk jämförelse.

Till 2 mom. föreslås det dessutom att det fogas en mening enligt vilken maximibeloppet för buffertens skuld dock kan vara 300 miljoner euro större än det belopp som motsvarar utgifterna för en arbetslöshetsgrad på 6,0 procentenheter. Genom tillägget blir det möjligt att för utjämning av premienivån använda en konjunkturbuffert som uppvisar skuld i samma utsträckning som när bufferten uppvisar ett överskott.

12 a §. Begränsningar av premiebetalningsskyldigheten. Det föreslås att beloppet i 1 mom. 3 punkten ändras enligt 2020 års indexnivå.

12 b §. Justering med lönekoeficient. Det föreslås att det till 1 mom. fogas ett omnämnande av det belopp som anges i 3 § 2 mom.

Det föreslås att 2 mom. ändras så att de belopp som anges i lagen i fortsättningen motsvarar indexnivån för 2020.

18 §. Arbetslöshetsförsäkringspremiernas belopp. Det föreslås att i 1 mom. föreskrivs om arbetslöshetsförsäkringspremien för 2020 och om de gränser för lönebelopp som ska tillämpas 2020. Praxis i fråga om justeringen av gränserna för lönebelopp ändrades genom lag 970/2013 så att lönebeloppen i lagen ändras så att de motsvarar lönekoeficienten för föregående år. När

premierna för 2020 fastställs höjs gränsen för lönebelopp med den lönekoeficient som ska tillämpas 2019.

Det föreslås att löntagares och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremier ändras så att löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie sänks med 0,25 procentenheter och att arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie på motsvarande sätt sänks med 0,24 procentenheter. Förslaget innebär att löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie sänks från 1,50 procent till 1,25 procent och att arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie i motsvarande utsträckning sänks från 1,50 procent till 1,26 procent. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie föreslås uppgå till 0,45 procent av lönebeloppet upp till 2 125 500 euro och 1,70 procent för den överskjutande delen av lönen. Den totala summan i fråga om arbetslöshetsförsäkringspremien sjunker med 0,49 procentenheter jämfört med 2019 års nivå. Enligt Sysselsättningsfondens beräkning, som har gjorts utifrån finansministeriets ekonomiska prognoser, kommer resultatet för 2020 i och med den föreslagna arbetslöshetsförsäkringspremien att uppvisa ett överskott på cirka 213 miljoner euro. Fondens konjunkturbuffert skulle således uppgå till cirka 1 662 miljoner euro i slutet av 2020. Konjunkturbuffertens maximibelopp uppgår till ca 1 871 miljoner euro.

I 2 mom. föreslås det bestämmelser om löntagarpremier för delägare i företag och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag. Arbetslöshetsförsäkringspremierna för delägare ska enligt 14 och 16 § i lagen bestämmas så att de motsvarar finansieringen av de förmåner som delägarna är berättigade till. När arbetslöshetsförsäkringspremierna för delägare bestäms beaktas därmed inte den finansieringsandel som Sysselsättningsfonden betalar till arbetslöshetskassorna för finansiering av förmåner, och inte heller det belopp som betalas till statskontoret för finansiering av pensioner. För 2020 föreslås det att löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag är 0,65 procent av lönen och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag 0,45 procent av lönen.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om arbetslöshetsförsäkringspremien för statliga affärsverk. Enligt 12 § 2 mom. i den gällande lagen har också statliga affärsverk som omfattas av lagen om statliga affärsverk (1062/2010) skyldighet att betala arbetslöshetsförsäkringspremie. När premien bestäms beaktas de finansieringsandelar som Sysselsättningsfonden betalat till arbetslöshetskassorna och Utbildningsfonden samt Sysselsättningsfondens förvaltningskostnader. För 2019 föreslås arbetslöshetsförsäkringspremien för statliga affärsverk vara 0,45 procent av lönen för ett lönebelopp upp till 2 125 500 euro och 0,99 procent för den överskjutande delen av lönen.

I 4 mom. föreslås bestämmelser om arbetslöshetsförsäkringspremien för universitet. Enligt 11 § i lagen om införande av universitetslagen (559/2009) omfattas anställda som är födda före 1980 av statens pensionsskydd. För deras del används inte arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för finansiering av pension som intjänas under arbetslöshetstiden. Av denna anledning föreslås det i enlighet med försäkringsprincipen att universitetens premie ska vara lägre än den allmänna arbetslöshetsförsäkringspremien. Arbetslöshetsförsäkringspremien för universitet föreslås 2020 uppgå till 0,45 procent av lönen för ett lönebelopp upp till 2 125 500 euro och 1,21 procent för den överskjutande delen av lönen.

Det föreslås att gränserna för lönebeloppen i 5 mom. ska höjas med den lönekoeficient som tillämpas 2019. I övrigt motsvarar paragrafen gällande lag.

24 §. Betalningsskyldighet. Den gräns för lönebelopp som nämns i det inledande stycket i 1 mom. ändras så att den motsvarar den lönekoeficient som tillämpas 2019.

Paragrafens 1 och 2 punkt motsvarar gällande lag.

24 a §. *Självriskpremiens belopp.* Det föreslås att de gränser för lönebeloppen som föreskrivs i 3 mom. ändras så att de motsvarar den lönekoeficient som ska tillämpas 2019.

1.2 Lagen om utkomstskydd för arbetslösa

14 kap. Särskilda bestämmelser

1 a §. *Justeringar med lönekoeficient.* Det föreslås att det till momentet fogas en bestämmelse om avrundning vid justeringen med lönekoeficient av det penningbelopp som gäller för företagares arbetsvillkor. Vid justeringen av beloppet för företagares arbetsvillkor ska penningbeloppet oberoende av bestämmelserna om matematisk avrundning alltid avrundas nedåt till närmaste hela euro. Avrundningen görs endast på beloppet på årsnivå. På så sätt förhindrar man att gränsbeloppen i fråga om företagares arbetsvillkor och arbetsinkomsten kan skilja sig från varandra mer än 0,99 euro. Beloppet på årsnivå för företagares arbetsvillkor är det belopp som nämns i 5 kap. 7 § 1 mom. multiplicerat med tolv.

2 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2020.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

1.

Lag

om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) 3 § 1 och 2 mom., 12 a § 1 mom. 3 punkten, 12 b § 1 och 2 mom., 18 § 1—5 mom., 24 § 1 mom. och 24 a § 3 mom., sådana de lyder, 3 § 1 mom. i lag 522/2018 och 2 mom. i lag 1026/2010, 12 a § 1 mom. 3 punkten och 12 b § 1 och 2 mom. i lag 1653/2015 samt 18 § 1—5 mom., 24 § 1 mom. och 24 a § 3 mom. i lag 1076/2018, som följer:

3 §

Konjunkturbuffert

För att trygga likviditeten och balansera ändringar i arbetslöshetsförsäkringspremierna till följd av prognostiserbara samhällsekonomiska konjunkturfluktuationer har Sysselsättningsfonden en konjunkturbuffert, som utgör skillnaden mellan fondens tillgångar och skulder. Vid fastställandet av arbetslöshetsförsäkringspremierna kan prognosen om maximibeloppet för buffertens tillgångar eller skulder uppgå till högst ett belopp motsvarande utgifterna för en arbetslöshetsgrad på 6,0 procentenheter.

För att trygga en jämn premieutveckling kan arbetslöshetsförsäkringspremierna, trots vad som i 1 mom. föreskrivs om konjunkturbuffertens maximibelopp, två gånger under tre år fastställas så att maximibeloppet för buffertens tillgångar enligt prognosen överskrids. I dessa fall får arbetslöshetsförsäkringspremierna dock inte fastställas till ett högre belopp än premierna för det föregående året. Buffertens skuld får dessutom högst uppgå till ett belopp som är 300 miljoner euro större än det belopp som motsvarar utgifterna för en arbetslöshetsgrad på 6,0 procentenheter.

12 a §

Begränsningar av premiebetalningsskyldigheten

Arbetslöshetsförsäkringspremie betalas inte

3) om den lön som en arbetsgivare betalat under ett kalenderår uppgår till sammanlagt högst 1 300 euro,

12 b §

Justering med lönekoeficient

De belopp som anges i 3 § 2 mom. och 12 a § 1 mom. 3 punkten justeras varje kalenderår med den lönekoeficient som avses i 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare.
Beloppen motsvarar indexnivån för 2020.

18 §

Arbetslöshetsförsäkringspremiernas belopp

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för 2020 är 1,25 procent av lönen. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie är graderad enligt den lönesumma som arbetsgivaren betalar så att premien år 2020 är 0,45 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 125 500 euro och 1,70 procent för den överskjutande delen av lönen.

För 2020 är löntagares arbetslöshetspremie för delägare i företag 0,65 procent av lönen och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag 0,45 procent av lönen.

För 2020 är arbetslöshetsförsäkringspremien för statliga affärsverk 0,45 procent av det sammanlagda lönebelopp som betalas av affärsverket för affärsverksamhet för en lönesumma upp till 2 125 500 euro och 0,99 procent för den överskjutande delen av lönen.

För 2020 är arbetslöshetsförsäkringspremien för universitet som avses i 1 § i universitetslagen (558/2009) 0,45 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 125 500 euro och 1,21 procent för den överskjutande delen av lönen.

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie och arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie är lika stora. Ändringarna i löntagares och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremier fördelar sig jämnt mellan arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. I arbetsgivarens genomsnittliga premie beaktas också självriskpremien. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie graderas så att premien för den del av lönesumman som inte överstiger 2 125 500 euro är en fjärdedel av premien för den del av lönesumman som överstiger 2 125 500 euro. Denna fjärdedel uttrycks i fulla hundra delar av en procentenhet avrundad till närmaste fem hundra delar.

24 §

Betalningsskyldighet

En i 12 § avsedd arbetsgivare vars lönesumma som utgör grund för arbetslöshetsförsäkringspremien under det år som föregår uppsägningsåret samt statens bokföringsenhet eller affärsverk vars motsvarande lönesumma är minst 2 125 500 euro är skyldiga att betala självriskpremie för utkomstskyddet för arbetslösa, om

1) den arbetslöshet som beror på att anställningsförhållandet har sagts upp eller arbetstagaren har permitterats fortsätter så att personen i fråga blir berättigad till tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eller

2) den rätt till arbetslöshetsdagpenning för en person som beror på att anställningsförhållandet sagts upp och som börjat efter uppnådd 60 års ålder fortsätter efter det att personen i fråga har fyllt 63 år eller han eller hon har börjat få ålderspension efter att ha fyllt 62 år och arbetslöshetsdagpenningen har fortsatt ända till övergången till ålderspension.

24 a §

Självriskpremiens belopp

Full självriskpremie är 90 procent av den förmånsutgift som avses i 1 och 2 mom. Full självriskpremie tas ut om företagets lönesumma enligt 24 § 1 mom. är minst 34 008 000 euro. Om lönesumman är mindre, sjunker självriskpremien lineärt så att ingen självriskpremie tas ut om lönesumman är högst 2 125 500 euro.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 14 kap. 1 a § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 14 kap. 1 a § 2 mom.,
sådant det lyder i lag 857/2015, som följer:

14 kap.

Särskilda bestämmelser

1 a §

Justeringar med lönekoeficient

De belopp som avses i 1 mom. anges i 2013 års nivå. Vid justering av beloppen ska de avrundas till närmaste hela euro. Vid justering av det belopp som anges i 5 kap. 7 § 1 mom. görs avrundningen endast på beloppet på årsnivå och alltid nedåt till närmaste hela euro.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 7 oktober 2019

Statsminister

Antti Rinne

Social- och hälsovårdsminister Aino-Kaisa Pekonen

1.

Lag

om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) 3 § 1 och 2 mom., 12 a § 1 mom. 3 punkten, 12 b § 1 och 2 mom., 18 § 1–5 mom., 24 § 1 mom. och 24 a § 3 mom., sådana de lyder, 3 § 1 mom. i lag 522/2018 och 2 mom. i lag 1026/2010, 12 a § 1 mom. 3 punkten och 12 b § 1 och 2 mom. i lag 1653/2015 samt 18 § 1–5 mom., 24 § 1 mom. och 24 a § 3 mom. i lag 1076/2018, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

3 §

Konjunkturbuffert

Konjunkturbuffert

För att trygga likviditeten och balansera ändringar i arbetslöshetsförsäkringspremierna till följd av prognostiserbara samhällsekonomiska konjunkturfluktuationer har Sysselsättningsfonden en konjunkturbuffert, som utgör skillnaden mellan fondens tillgångar och skulder. Vid fastställandet av arbetslöshetsförsäkringspremierna kan prognosen om maximibeloppet för buffertens tillgångar eller skulder uppgå till högst ett belopp motsvarande utgifterna för en arbetslöshetsgrad på 5,0 procentenheter.

Trots vad som i 1 mom. föreskrivs om konjunkturbuffertens maximibelopp kan arbetslöshetsförsäkringspremierna för att trygga en jämn premieutveckling en gång under tre år fastställas så att maximibeloppet för buffertens tillgångar enligt prognosen överskrids. I

För att trygga likviditeten och balansera ändringar i arbetslöshetsförsäkringspremierna till följd av prognostiserbara samhällsekonomiska konjunkturfluktuationer har Sysselsättningsfonden en konjunkturbuffert, som utgör skillnaden mellan fondens tillgångar och skulder. Vid fastställandet av arbetslöshetsförsäkringspremierna kan prognosen om maximibeloppet för buffertens tillgångar eller skulder uppgå till högst ett belopp motsvarande utgifterna för en arbetslöshetsgrad på 6,0 procentenheter.

För att trygga en jämn premieutveckling kan arbetslöshetsförsäkringspremierna, trots vad som i 1 mom. föreskrivs om konjunkturbuffertens maximibelopp, två gånger under tre år fastställas så att maximibeloppet för buffertens tillgångar enligt prognosen överskrids. I dessa fall får arbetslöshetsförsäkringspremierna dock inte fastställas till ett

Gällande lydelse

dess fall får arbetslöshetsförsäkringspremierna dock inte fastställas till ett högre belopp än premierna för det föregående året.

Föreslagen lydelse

högre belopp än premierna för det föregående året. *Buffertens skuld får dessutom högst uppgå till ett belopp som är 300 miljoner euro större än det belopp som motsvarar utgifterna för en arbetslöshetsgrad på 6,0 procentenheter.*

12 a §

Begränsningar av premiebetalningsskyldigheten

Arbetslöshetsförsäkringspremie betalas inte

3) om den lön som en arbetsgivare betalat under ett kalenderår uppgår till sammanlagt högst 1 200 euro,

12 a §

Begränsningar av premiebetalningsskyldigheten

Arbetslöshetsförsäkringspremie betalas inte

3) om den lön som en arbetsgivare betalat under ett kalenderår uppgår till sammanlagt högst 1 300 euro,

12 b §

Justering med lönekoeficient

Det belopp som anges i 12 a § 1 mom. 3 punkten justeras varje kalenderår med den lönekoeficient som anges i 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Beloppet motsvarar indexnivån för 2014.

12 b §

Justering med lönekoeficient

De belopp som anges i 3 § 2 mom. och 12 a § 1 mom. 3 punkten justeras varje kalenderår med den lönekoeficient som avses i 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Beloppen motsvarar indexnivån för 2020.

18 §

Arbetslöshetsförsäkringspremiernas belopp

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för 2019 är 1,50 procent av lönen. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie är graderad enligt det lönebelopp som arbetsgivaren betalar så att premien år 2019 är 0,5 procent av lönen för ett lönebelopp upp till 2 086 500 euro och 2,05 procent för den överskjutande delen av lönen.

För 2019 är löntagares arbetslöshetspremie för delägare i företag 0,78 procent av lönen

18 §

Arbetslöshetsförsäkringspremiernas belopp

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för 2020 är 1,25 procent av lönen. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie är graderad enligt *den lönesumma* som arbetsgivaren betalar så att premien år 2020 är 0,45 procent av lönen för *en lönesumma* upp till 2 125 500 euro och 1,70 procent för den överskjutande delen av lönen.

För 2020 är löntagares arbetslöshetspremie för delägare i företag 0,65 procent av lönen

Gällande lydelse

och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag 0,5 procent av lönen.

För 2019 är arbetslöshetsförsäkringspremien för statliga affärsverk 0,5 procent av det sammanlagda lönebelopp som betalas av affärsverket för affärsverksamhet för ett lönebelopp upp till 2 086 500 euro och 1,16 procent för den överskjutande delen av lönen.

För 2019 är arbetslöshetsförsäkringspremien för universitet som avses i 1 § i universitetslagen (558/2009) 0,5 procent av lönen för ett lönebelopp upp till 2 086 500 euro och 1,38 procent för den överskjutande delen av lönen.

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie och arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie är lika stora. Ändringarna i löntagares och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremier fördelar sig jämnt mellan arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. *Också självriskpremien beaktas i arbetsgivarens genomsnittliga premie.* Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie ska graderas så att premien för den del av lönebeloppet som inte överstiger 2 083 500 euro är en fjärdedel av premien för den del av lönebeloppet som överstiger 2 083 500 euro. Denna fjärdedel uttrycks i fulla hundra delar av en procentenhet avrundad till närmaste fem hundra delar.

Föreslagen lydelse

och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag 0,45 procent av lönen.

För 2020 är arbetslöshetsförsäkringspremien för statliga affärsverk 0,45 procent av det sammanlagda lönebelopp som betalas av affärsverket för affärsverksamhet för en lönesumma upp till 2 125 500 euro och 0,99 procent för den överskjutande delen av lönen.

För 2020 är arbetslöshetsförsäkringspremien för universitet som avses i 1 § i universitetslagen (558/2009) 0,45 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 125 500 euro och 1,21 procent för den överskjutande delen av lönen.

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie och arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie är lika stora. Ändringarna i löntagares och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremier fördelar sig jämnt mellan arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. I arbetsgivarens genomsnittliga premie *beaktas också självriskpremien.* Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie graderas så att premien för den del av lönesumman som inte överstiger 2 125 500 euro är en fjärdedel av premien för den del av lönesumman som överstiger 2 125 500 euro. Denna fjärdedel uttrycks i fulla hundra delar av en procentenhet avrundad till närmaste fem hundra delar.

24 §

Betalningsskyldighet

En i 12 § avsedd arbetsgivare vars lönebelopp som utgör grund för arbetslöshetsförsäkringspremien under det år som föregår uppsägningsåret samt statens bokföringsenhet eller affärsverk vars motsvarande lönebelopp är minst 2 086 500 euro är skyldiga att betala självriskpremie för utkomstskyddet för arbetslösa, om

1) den arbetslöshet som beror på att anställningsförhållandet har sagts upp eller arbetstagaren permitterats fortsätter så att personen i fråga blir berättigad till tilläggsdagar enligt

24 §

Betalningsskyldighet

En i 12 § avsedd arbetsgivare vars lönesumma som utgör grund för arbetslöshetsförsäkringspremien under det år som föregår uppsägningsåret samt statens bokföringsenhet eller affärsverk vars motsvarande lönesumma är minst 2 125 500 euro är skyldiga att betala självriskpremie för utkomstskyddet för arbetslösa, om

1) den arbetslöshet som beror på att anställningsförhållandet har sagts upp eller arbetstagaren permitterats fortsätter så att personen i fråga blir berättigad till tilläggsdagar enligt

Gällande lydelse

6 kap. 9 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eller

2) den rätt till arbetslöshetsdagpenning för en person som beror på att anställningsförhållandet sagts upp och som börjat efter uppnådd 60 års ålder fortsätter efter det att personen i fråga har fyllt 63 år eller han eller hon har börjat få ålderspension efter att ha fyllt 62 år och arbetslöshetsdagpenningen har fortsatt ända till övergången till ålderspension.

24 a §

Självriskpremiens belopp

Full självriskpremie är 90 procent av den förmånsutgift som avses i 1 och 2 mom. Full självriskpremie tas ut om företagets lönebelopp enligt 24 § 1 mom. är minst 33 384 000 euro. Om lönebeloppet är mindre, sjunker självriskpremien lineärt så att ingen självriskpremie tas ut om lönebeloppet är högst 2 086 500 euro.

Föreslagen lydelse

6 kap. 9 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eller

2) den rätt till arbetslöshetsdagpenning för en person som beror på att anställningsförhållandet sagts upp och som börjat efter uppnådd 60 års ålder fortsätter efter det att personen i fråga har fyllt 63 år eller han eller hon har börjat få ålderspension efter att ha fyllt 62 år och arbetslöshetsdagpenningen har fortsatt ända till övergången till ålderspension.

24 a §

Självriskpremiens belopp

Full självriskpremie är 90 procent av den förmånsutgift som avses i 1 och 2 mom. Full självriskpremie tas ut om företagets *lönsumma* enligt 24 § 1 mom. är minst 34 008 000 euro. Om *lönsumman* är mindre, sjunker självriskpremien lineärt så att ingen självriskpremie tas ut om *lönsumman* är högst 2 125 500 euro.

Denna lag träder i kraft den

20 .

2.

Lag

om ändring av 14 kap. 1 a § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 14 kap. 1 a § 2 mom.,
sådant det lyder i lag 857/2015, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

14 kap.

14 kap.

Särskilda bestämmelser

Särskilda bestämmelser

1 a §

1 a §

Justeringar med lönekoeficient

Justeringar med lönekoeficient

De belopp som avses i 1 mom. anges i 2013 års nivå. Vid justering av beloppen ska de avrundas till närmaste hela euro.

De belopp som avses i 1 mom. anges i 2013 års nivå. Vid justering av beloppen ska de avrundas till närmaste hela euro. *Vid justering av det belopp som anges i 5 kap. 7 § 1 mom. görs avrundningen endast på beloppet på årsnivå och alltid nedåt till närmaste hela euro.*

Denna lag träder i kraft den

20 .